

H Í R L E V É L

XI. évfolyam 2011. október

Kiadja: az Országos Burgonya Szövetség és Terméktanács

1054 Budapest, Akadémia u. 1. Tel./fax: 269-0589, és a 354-0460

www.obtt.hu; obtt@t-online.hu

Felelős szerkesztő: Kecskés Gábor elnök

A burgonyaágazat hírei (a Potatoreporter Online sajtószemléje alapján)

Tárolás

*Veszteséget okoz a burgonya tárolása a magas tárolási költségek miatt
(www.punjabstarnews.com)*

Az indiai Punjab állam burgonyatermelői, akik a terményt hűtőházakban tárolták veszteséggel számolhatnak, mert a jó termés miatt alacsony a burgonya ára, ugyanakkor magasak a tárolási költségek. A termelők a kormány exportpolitikáját, a nem elégséges feldolgozó kapacitást, a marketing hiányát stb. okolják az őket ért veszteségért. A kormány nemtörődöm hozzáállásától függetlenül ebben az évben is nőtt a burgonyatermelés és ez a piac telítettségéhez vezetett – mondta Jagtar Singh Bar, a kertészeti szövetség főtitkára.

Ő maga 1977 óta 50 angol hold (egy angol hold 4047 m²) területen termel burgonyát. Már korábban is voltak értékesítési problémák, de nem ennyire komolyak.

A jó termés oka ebben az évben a kedvező időjárás, a terméshozamok jelentős növekedése volt, a termőterület viszont csökkent 5580 hektárról 5.080 hektárra. Azok a termelők jártak jól, akik korán eladták a burgonyát, mert a szállítás és tárolás költségei jelentősek, amelyek nem realizálhatóak az árban.

Új védőtárolók a burgonya szaporítóanyag számára Bhutan-ban

A kanglung-i termelők kíváncsian várják, hogy kipróbálhassák a burgonya szaporítóanyag számára készített tárolókat, amelynek célja, hogy megvédje a szaporítóanyagot a betegségektől és kártevőktől.

A kanglung-i szövetség jól ismert a burgonyatermelésről. A termelők mégsem mernek befektetni a burgonyatermelésbe, mert a szaporítóanyag a tárolás közben fertőződik, ill. rovarok károsítják. A több termelőtől származó szaporítóanyag egy tárolóba kerül, és elkerülhetetlenül megfertőződik.

Mintegy 6 hónappal ezelőtt a szövetséghez tartozó 30 család, tárolási szakemberek segítségével egy új tárolót épített. A költségeket a kormány biztosította. A tároló kőből, téglából és fából épült, mennyezeti szellőzővel, hőmérsékletszabályozóval, hűtővel, termométerekkel és a különböző időjárási viszonyoknak megfelelő hőmérséklet-szabályozóval van ellátva.

A kormány helyesebbnek tartotta a termelők ilyen módon való támogatását, mint azt, hogy új szaporítóanyagot biztosítsanak a fertőződött helyett, vagy kárpótolják a termelők veszteségét. Az agrárkormányzat azt is biztosítani kívánja, hogy szakértők vizsgálják meg a betárolandó szaporítóanyag minőségét.

Termelés

Kína az Egyesült Királyságtól kér segítséget a szegénység felszámolásához

Miután évszázadokon keresztül rizzsel és tésztaival etették az éhes tömegeket Kínában, a kormány most egy ismert brit szállítóhoz fordul, hogy ki tudják elégíteni burgonyából az 1,3 milliárdnyi lakosság igényét.

Szembesülve a ténnyel, hogy egyre gyakoribb a szárazság, az árvíz és a nagykiterjedésű talajerózió a kínai kormány a burgonyát, a legutóbbi 5 éves tervben stratégiai terményként minősítette és több millió fontot fordít az új fajták kutatására. Ez év tavaszán tartották meg Pekingben a második nemzetközi burgonya kiállítást, amely a világ minden tájáról vonzotta a termelőket, beleértve a briteket is, azt remélve, hogy hasznot húzhatnak Kínának a krumpli iránti újdonsült vonzódásából.

A brit Burgonya Terméktanács elnöke, Allan Stevenson a kiállításon elmondta, hogy keresik annak a lehetőségét, minként juthatnának be a kínai vetőburgonya piacra. Nagy Britannia rendelkezik a világ legmodernebb technológiájú vetőburgonya ágazatával, ez Kína számára jelentős előnyöket jelenthet.

A burgonya igen vonzónak bizonyult a kínai fogyasztók számára – akik egyre inkább a nyugati diéta szerint táplálkoznak – és a kormány számára is, amelyet nyomaszt az a cél, hogy Kína 95 %-os önellátást érjen el az élelmiszertermelésben. Kínában él a világ lakosságának 20 %-a, a művelhető területnek viszont csupán 7 %-ával rendelkezik. Reményeik szerint a burgonya, amely egységnyi területre vetítve háromszor-négyszer annyi kalóriát termel mint a rizs, vagy a gabona – az előállított termény és a termelők bevételei révén hozzájárulhat a szegénység felszámolásához.

Múlt év májusában a kínai kormány kijelentette, hogy a burgonya – amelyet „gabonaként” kezelnek – kulcsszerepet játszhat a kitűzött cél elérésében, miszerint a gabonatermést az évtized végére 10 %-kal növelik. Jóllehet Kína már ma is a világ legnagyobb burgonyatermelője, messze nem tudja kielégíteni az egyre növekvő mértékű french-fries és chips fogyasztást, nem beszélve a gyors-étkeztetők igényéről, mint pl. a McDonalds és a KFC, amelyek évente több száz új üzletet nyitnak meg Kínában.

Egyre több kínai utazik külföldre, vagy folytat ott tanulmányokat és ennek eredményeként egyre több importált élelmiszert vásárolnak, mondta a Kínába chipset szállító skót cég képviselője – „megszokták, hogy chips-et fogyasztanak a sör mellé, és készek is fizetni a külföldi termékekért.

Kína nem engedélyezi a burgonya importját fogyasztás céljára, de egy 6 évvel ezelőtt aláírt megállapodás szerint megengedi a brit termelőknek, hogy koktélpáradicsom méretű, mini gumókat szállítsanak Kínába, hogy abból ott szaporítóanyagot állítsanak elő. A brit termelőket azonban mind eddig visszatartja annak kockázata, hogy a legértékesebb fajtájukat – amelyek a termésátlagot 30 %-kal tudják növelni – felelőtlen termelők ellopják, vagy klónozzák. A protokollt 6 évvel ezelőtt írták alá, de egyetlen brit termelő sem élt vele, mert nem garantálható a fajták védelme, mondta Stevenson. Ez olyan lenne, mintha egy hollywoodi film mester példányát adnák át Kínának, a megjelenés napján.

Folyamatban vannak a tárgyalások annak érdekében, hogy a brit termelők normális méretű vetőburgonyát szállíthassanak Kínába, így a brit szállítók megfelelő profithoz jutnának és elhárulna a szellemi tulajdon ellopásának veszélye is.

A brit burgonya terméktanács abban reménykedik, hogy 2012 májusára aláírják az egyezményt, és ez nemcsak a vetőburgonya export előtt nyitná meg a lehetőséget, hanem a tudományos, az agronómiai és az oktatási együttműködés számára is.

Vetőburgonya

Az export növekedése létkérdés a skót vetőburgonya ágazat számára. A skót vetőburgonya export jelenlegi növekedésének biztosítása éppen olyan fontos, mint új piacok feltárása, jelentette be Mark Prentice a skót burgonyatanács vetőburgonyáért és exportért felelős vezetője a Dundee-ban tartott konferencián. A vetőburgonya export átlépte a 100 ezer tonnát, miután 10-12 %-kal növekedett az elmúlt két évben. Ez a burgonyaágazatban egy igazi sikertörténet. Jelentősen növekedett az export mennyisége, de továbbra is biztosítani kell ezt a növekedési ütemet – mondta Mark Prentice. Az export $\frac{3}{4}$ -e az EU-n kívülre, nevezetesen három országba került: Egyiptomba, Izraelbe és Marokkóba. Az export szinten tartása valódi kihívás. Az importáló országok gyakran megváltoztatják az import feltételeit, szigorításokat alkalmaznak, vagy új jogszabályokat vezetnek be. Egyiptom pl. megkövetelte volna a gyűrés- és a barnarothadás mentes terület státuszt. Ezt természetesen lehetetlen lett volna elérni. Végül is Egyiptom elállt a szigorú szabályozástól és az export lehetővé vált.

A kapcsolatok fejlesztése az importáló országokkal – delegációk küldése és fogadása révén – segítette, hogy a tárgyalások eredményesek legyenek és megszerezzük a piacokat – tette hozzá Mark Prentice. A rothadással kapcsolatos zéró toleranciát is sikerült kedvezően 0,1 %-ra enyhíteni. Jelenleg Egyiptom import feltételei minden exportáló országra azonosak, de a skót tárgyalók arra törekednek, hogy a jövőben kétoldalú megállapodásba rögzítsék a kereskedelem feltételeit. Hasonló megállapodásra törekednek a skót szakemberek Izraellel, Marokkóval és Törökországgal is. Természetesen cél a kínai piac meghódítása is. Kína évi vetőburgonya igénye 3 millió tonna. Jó eredmény lenne ebből egy kis részt kiharítani a skót termelőknek. A feltételekről már folynak a tárgyalások.

Nagy Britannia bejelenti a vetőburgonya export adatait az Potato Europe konferencián

A brit burgonya terméktanács a belgiumi Tournai-ban tartandó konferencián ismertetni fogja a vetőburgonya exportnak a 2010-2011-es szezonban elért, minden rekordot túlszárnyaló adatait. A terméktanács elnöke Mark Prentice bejelentette, hogy ebben a szezonban rekordot ért el a vetőburgonya exportja. Már most túlléptük a 100.000 tonnát és még nem tartunk a számítások végénél – mondta. Növekvő hírnevünk a gondos fejlesztőmunka eredménye, amellyel elértük, hogy rendelkezünk a legkülönbözőbb éghajlati körülményeknek megfelelő fajtákkal, vetőburgonyáink egyaránt sikeresen szerepelnek a friss és a feldolgozott termék piacokon, akár Egyiptomban, akár Dél-Amerikában vagy Ázsiában. Exportöreink legnagyobb büszkesége az – mondta Mark Prentice – hogy fenntartjuk a magas minőséget, ezért a vásárlók évről-évre visszatérnek. A brit vetőburgonya magas minőségét az évente minimum három állami ellenőrzés biztosítja. Kettő a termelés időszakában, egy pedig a betakarítást követően zajlik le. Ez a szigorú ellenőrzés megnyugtatóan hat az importőrökre.

Ezen túlmenően, a brit burgonya terméktanács szorosan együttműködik az importáló országok hatóságaival, ezzel is támogatva az import-export vállalatok tevékenységét, így az importőrök bizalommal lehetnek a szállítók iránt, hogy a magas minőségű vetőburgonya megfelelő határidőre megérkezik.

Növényvédelem

Burgonya kártevőt azonosítottak egy Ontario-i farmon

A kanadai élelmiszer-felügyelőség karantént rendelt el egy Ottawa körzetében levő farmom, miután egy mikroszkopikus kártevőt azonosítottak, amely veszélyes lehet a burgonyára és más kultúrákra is. A burgonya fonalféreg, a *Ditylenchus destructor*, egy mikroszkopikus kártevő, amely a petéit a burgonyában, káposztában és más növényekben rakja le és megtámad más egészséges növényeket is. Fertőzött szaporítóanyaggal és talajjal terjed. Az emberi szervezetre nem veszélyes, de a növényekben nagy kárt tehet. A kártevőt fokhagymában találták egy farmon Ottawa térségében, amelynek közelében nincs vetőburgonyát előállító gazdaság – közölte az élelmiszer-felügyelőség.

Ezt a kártevőt korábban az Edward Herceg Szigeten (PEI) is azonosították, ahol a felügyelőség szerint hatékonyan felléptek a terjedésével szemben. A kanadai mezőgazdasági minisztérium és Ontario tartomány illetékes hatóságai együttesen vizsgálják, hogy a kártevő minként juthatott el Ontario-ba.

Vizsgálatok az Edward Herceg Szigeten (PEI)

Folynak a vizsgálatok, hogy megállapítsák, miként kerülhetett egy fokhagymát termelő kis ottawai gazdaságba a burgonya gumóját károsító fonalféreg a PEI-ről – bár sokak véleménye szerint nagyon valószínűtlen, hogy onnan jött. PEI Kanada egyetlen olyan tartománya, ahol ezt a kártevőt már korábban is azonosították, bár az a terület, ahol megjelent az 1940-es évektől karanténban van. Ezért a kanadai ügynökség szakértői úgy vélik, hogy az ontarioi fertőzés nem onnan eredhet. A burgonya fonalféreg egy mikroszkopikus kártevő, amely komoly károkat okozhat a növényekben, és a burgonyatermelők réme.

A gazdaságot, ahol azonosítják, szigorú karantén intézkedéseknek vetik alá, ami azt jelenti, hogy a továbbiakban nem termelhet azon a területen burgonyát. A kártevő az emberi egészségre ártalmatlan, de a felügyelőség szakembereinek véleménye szerint, ha egyszer megjelent, lehetetlen megszabadulni tőle. A burgonya fonalféreg más országokban is megtalálható, mint pl. az USA-ban és Mexikóban. A szakemberek szerint az Ontarióban megjelent kártevő forrásának felkutatása még több hónapot vehet igénybe, és nem is biztos, hogy eredménnyel jár. A megfertőzött fokhagyma farm közelében nincs burgonyatermelő, ill. vetőburgonyát előállító gazdaság, tehát nem jelenthet valós veszélyt Ontario burgonyaágazatára nézve.

Egyéb

Új burgonyafajtát fejlesztettek ki az alaskai piacra

Palmerben (Alaszka), a Matanuszkai Kísérleti Gazdaságban új burgonyafajtát fejlesztettek ki, amely külső, a fogyasztók számára vonzó megjelenésével adhat lendületet az alaskai agrárágazatnak. Az új fajta sok lehetőséget rejt magában – mondta Carol Lewis az alaskai mezőgazdasági egyetem mezőgazdasági és erdészeti kísérleti állomásának igazgatója. „Hasznára lesz a fogyasztóknak, az egyetemnek és az egész agrárágazatnak”.

Pillanatnyilag az új fajtát egyszerűen 29-6-nak nevezik. Jeff Smeenk kutató évek óta dolgozik a fajtán. A sárgahúsú burgonya héja csillogóan piros és fehér színű, ami az éttermi séfeket inspirálni fogja izgalmas megjelenésű ételek elkészítésére. Az új fajtát az alaskai piacra szánták.

Az alaskai kutató szoros együttműködésben dolgozott az alaskai központi növény genetikai intézettel és az USA mezőgazdasági minisztériuma kutató központjával, ahonnan a genetikai alap származott, az 1500-2500, üvegházban nevelt gumót június elején ültették el Alaszkában.

Összel, a termelési időszak végén minden egyes gumót külön-külön megvizsgáltak. A 100 legjobbat választották ki továbbtermelésre. A következő évben 20, ezt követően pedig a legjobb 2-3 vonalat választották ki. Négy év után vetették alá a kinemesített burgonyát az ízpróbának. Ezt nagyon fontosnak tartjuk – mondta Smeenk, annak ellenére, hogy a piacon az íz csak másodlagos fontosságú. A vásárlók a szemükkel vásárolnak, fontos a burgonya szép külleme, a gazdák pedig a gazdaságos termelést tartják szem előtt. Bár már van néhány kereskedelmi fajta, a kutatók tovább folytatják a nemesítési munkát a gumók egyéni színére és a jó ízre koncentrálva. Az új fajta termés hozama elmarad a már piacon lévő egyéb fajtákétól, de a nemesítők úgy gondolják, hogy ezt a fajta burgonyát a termelők prémium terméként tudják majd értékesíteni.

Ezen a nyáron egy magángazdaság kezdte meg a burgonya termelését. Elegendő mennyiséget állítanak elő ahhoz, hogy piacra is kerüljön. Ez jelenti majd a nagyon fontos „piackutatást”.

Remélem, mondta Smeenk – a fajtát elfogadja a piac és a termelőink mesésen meggazdagodnak ennek a tetszetős burgonyának az előállításából. És nagyon jó lenne, ha a séfek különleges ételeket készítenének belőle. Azok, akik megkóstolták ezt a burgonyát, nagyon ízletesnek találták, és máris szívesen vennének belőle tonnaszámra.

A fejlesztő munka tovább folytatódik, hogy megtalálják a lehető legsikeresebb fajtát.

A hollandok a Fülöp Szigeteken keresik az együttműködés lehetőségét

Számos holland üzletember mutat érdeklődést a fülöp-szigeteki mezőgazdaság iránt. Ezért volt nagy sikere a kétoldalú gazdasági kamara munkaebédjének, ahol a fülöp-szigeteki mezőgazdaságban rejlő lehetőségeket mutatták be.

A befektetési lehetőségeket Pit Laquian mezőgazdasági attasé ismertette, külön hangsúlyozva a burgonyaágazat fontosságát. Jelenleg a burgonyafogyasztás szinte 100 %-ban importból származik. Véleménye szerint ezt a burgonyát helyben is meg tudnák termelni, az egyetlen probléma a tőkehiány. Ha lenne elegendő befektetés a burgonyaágazatba, a helyi termeléssel a fülöp-szigetiek évente kb. 200 dollárt takaríthatnának meg.

A jelenlevő üzletembereket érdekelte a koncepció. A holland mezőgazdasági miniszter elküldte képviselőjét, hogy tanulmányozza a fülöp-szigeteki mezőgazdaságot.

John Lintjer, a kamara elnöke szerint, bár a Fülöp-szigetek trópusi ország és a mezőgazdasága sokban különbözik a holland mezőgazdaságtól, a holland szakemberek segítséget tudnának nyújtani az ágazat fejlesztésében.

Első lépésként szakdelegáció utazik a Fülöp-szigetekre, hogy megismerjék az agrár-élelmiszeripari ágazatot.

A Fülöp-szigetek érdekes ország és gyors ütemben fejlődik. Politikailag is stabilizálódott. Hollandia a lehetőségek közül a mezőgazdaságot választotta, mint lehetséges együttműködési terület.

Összeállította: Dr. Soós Elekné

Piaci árak 2011. szeptemberben a Nagyban Piac Zrt. közlése alapján

Fajták megnevezése	Minimális ár Ft/kg	Maximális ár Ft/kg
Szeptember 1.		
Fabiola	47.-	53.-
Red Scarlet	50.-	60.-
Amorosa	50.-	53.-
Bellarosa	50.-	60.-
Impala	53.-	60.-
Laura	50.-	57.-
Agria	50.-	60.-
Marabel	60.-	70.-
Szeptember 5.		
Fabiola	40.-	50.-
Red Scarlet	47.-	53.-
Amorosa	40.-	50.-
Bellarosa	47.-	50.-
Laura	50.-	53.-
Agria	47.-	53.-
Marabel	57.-	70.-
Szeptember 8.		
Fabiola	40.-	47.-
Red Scarlet	40.-	50.-
Amorosa	40.-	50.-
Bellarosa	40.-	50.-
Laura	40.-	50.-
Agria	43.-	50.-
Marabel	50.-	63.-
Szeptember 12.		
Fabiola	40.-	43.-
Red Scarlet	40.-	47.-
Bellarosa	40.-	47.-
Laura	40.-	47.-
Desireé	40.-	43.-
Agria	40.-	50.-
Marabel	53.-	60.-
Szeptember 19.		
Fabiola	40.-	50.-
Red Scarlet	40.-	47.-
Kondor	40.-	47.-
Bellarosa	40.-	50.-
Laura	40.-	47.-
Desireé	40.-	43.-
Agria	40.-	47.-
Marabel	50.-	60.-
Szeptember 22.		
Fabiola	40.-	47.-
Red Scarlet	40.-	47.-
Kondor	40.-	47.-
Bellarosa	40.-	47.-
Laura	40.-	47.-
Desireé	37.-	43.-
Agria	43.-	50.-
Marabel	50.-	60.-
Cherie	120.-	140.-

Szeptember 26.		
Fabiola	43.-	47.-
Red Scarlet	40.-	50.-
Kondor	40.-	47.-
Bellarosa	43.-	50.-
Laura	40.-	50.-
Desireé	40.-	43.-
Agria	40.-	50.-
Marabel	50.-	60.-
Cherie	120.-	140.-
Szeptember 29.		
Fabiola	43.-	50.-
Red Scarlet	40.-	50.-
Kondor	40.-	47.-
Bellarosa	43.-	47.-
Laura	43.-	50.-
Desireé	40.-	43.-
Agria	43.-	50.-
Marabel	53.-	60.-
Cherie	120.-	140.-

Terméktanácsi közlemények

Ebben az évben a hírlevél helyett - vagy mellett - kiadtunk két olyan tájékoztató anyagot, amelyben aktuális, hasznos tanácsokat találhatnak a Tisztelt Burgonyatermelők és az érdeklődők. Ezeket az anyagokat havonta a honlapunkon (www.obtt.hu) a hírlevél címszó alatt is megtalálhatják, de kiadvány formájában folyamatosan lapozgathatják is. Ha ezzel kapcsolatban véleményük, javaslatuk lenne, kérem keressenek bennünket az obtt@t-online.hu címen. Várjuk észrevételeiket.

2011